

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет "Києво-Могилянська академія"
Освітня програма	24406 Мова, література, компаративістика
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	035 Філологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний університет "Києво-Могилянська академія"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	24406
Назва ОП	Мова, література, компаративістика
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.01 українська мова та література
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Сайковська Олена Юріївна, Щетиніна Діана Олександрівна, Козлов Роман Анатолійович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	15.02.2021 р. – 17.02.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/1934-vidomosti-pro-samootsiniuvannia-osvitnoi-prohramy <https://www.ukma.edu.ua/index.php/osvita/2012-01-16-10-32-45/vidomosti-pro-samootsiniuvannia-osvitnikh-prohram>

Програма візиту експертної групи https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/1945-prohrama-roboty-ekspertnoi-hrupy-pid-chas-provedennia-akredytatsiinoi-ekspertyzy <https://www.ukma.edu.ua/index.php/osvita/2012-01-16-10-32-45/vidomosti-pro-samootsiniuvannia-osvitnikh-prohram>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП «Мова, література, компаративістика» за спеціалізацією 035.01 «Українська мова та література» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти започаткована 2016 р. для продовження понад 20-літнього досвіду підготовки філологів-україністів у НаУКМА. У грудні 2020 р. ОП зазнала змін у частині опису компетентностей і програмних результатів навчання, пов'язаних з приведенням змісту ОП до вимог відповідного стандарту вищої освіти. При цьому освітні компоненти та їхній розподіл за семестрами змін не зазнали. Структура ОП відповідає вимогам законодавства та нормативним документам НаУКМА, у яких міститься низка вдалих інституційних рішень і практик, однак процес реалізації ОП потребує коректив з огляду на виявлені недоліки. ОП, нормативні документи і практики НаУКМА демонструють відповідність вимогам в аспектах доступності ОП та можливості розраховувати на визнання результатів навчання, здобутих поза межами ОП. Викладання на ОП належно вnormоване і реалізоване через широкий спектр загалом добре підібраних форм і методів навчання та оцінювання. Виявлені в силабусах окремі недоліки можуть бути виправлені в робочому порядку. Рівень академічної та професійної кваліфікації викладачів, залучених до реалізації ОП, загалом є високим. Процедури підготовки, стимулювання і залучення фахівців уnormовані й прозорі, здатні забезпечити належний результат. Належна матеріальна база НаУКМА відповідає потребам здобувачів, зокрема тих, що мають особливі освітні потреби. Розвинена нормативна база, активна співпраця учасників освітнього процесу щодо реалізації системи забезпечення якості освіти, корпоративна культура засвідчують відповідність вимогам. Оприлюднена на сайті НаУКМА інформація підтверджує повноцінну роботу закладу, зокрема належне функціонування ОП «Мова, література, компаративістика» в контексті відкритості й доступності інформації. Загалом керівництво ОП і НаУКМА демонструють готовність до обґрунтованих і виважених змін для покращення ОП і процесу її реалізації.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Тривала й успішна реалізація цієї ОП у попередніх редакціях і формалізаціях засвідчує її стійкість і перспективність. Водночас гарант ОП, група забезпечення та керівництво НаУКМА демонструють прагнення враховувати динаміку галузі та нормативних вимог. Сильними сторонами ОП є її вдала структурно-логічне планування, відповідність інституційним нормам і практикам, вдала модель вибіркової, використання різних форм і методів навчання й оцінювання. Вступ на ОП передбачає високу мотивацію здобувачів навчатися саме на спеціалізації «Українська мова і література», що має позитивні наслідки під час конкурсного відбору. Учасники освітнього процесу в різні способи своєчасно одержують доступну і зрозумілу інформацію щодо змісту навчання і порядку оцінювання, внаслідок чого добре обізнані з нею. Платформа дистанційного навчання DistEdu активно розвивається, використовується вона і для відображення поточної успішності здобувачів. Попри те, що програма є освітньо-професійною, здобувачі поєднують навчання та дослідження у різних форматах, зокрема й при написанні кваліфікаційної роботи. Значна частина задіяних до викладання на ОП викладачів є авторитетними науковцями, регулярно читають лекції за кордоном і проходять стажування. Система забезпечення академічної доброчесності в НаУКМА проявляється на всіх рівнях, має нормативну та культурну підтримку в середовищі. З погляду матеріального забезпечення вагомим позитивним складником НаУКМА є потужна бібліотека. Позитивною практикою є органічне залучення студентів до організаційних та інформаційних сфер, зокрема через інститут старшокурсників-наставників. Забезпечення якості освіти у НаУКМА являє собою налагоджену систему співпраці студентів, студентського самоврядування з викладачами, керівництвом і Центром забезпечення якості освіти. Позитивною практикою є використання різномірневої системи опитувань здобувачів. Більшість роботодавців є випускниками НаУКМА й активно підтримують у фінансових, організаційних та інших сферах, співпраця з ними дає позитивні результати.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Детальний аналіз процесу реалізації ОП засвідчує низку проблем: 1. Під час підготовки нової редакції ОП врахована думка здебільшого академічного середовища, залучення інших груп стейкхолдерів було формальним. 2. Спостерігаються порушення термінів оприлюднення й обговорення змін до ОП. 3. Неактуалізовані змістові зв'язки між ОК в структурно-логічній схемі, силабусах, САЗ. 4. Невідповідний або неповний зміст силабусів (ПРН, види робіт, завдання для контрольних заходів, критерії оцінювання), неповне їх відображення на сайті. 5. Окремі вибіркові ОК фактично є обов'язковими до вивчення. 6. Нерозмежування форматів семінарського і практичного/лабораторного заняття. 7. Відсутній належний моніторинг й облік фактичного навантаження здобувачів. 8. Нечіткі процедури визнання результатів навчання, отриманих у ЗВО до вступу на ОП. 9. Розміщення на сайті неактуальної редакції ОП. 10. Застаріла джерельна база в окремих силабусах. 11. Припинення практики залучення роботодавців до аудиторних занять. 12. Вищі рівні ВСЗЯО слабо залучені до процесів моніторингу й оновлення навчально-методичного забезпечення. 13. Результати опитувань недоступні вільно здобувачам. Рекомендуємо: 1. Не лише формально, а й змістово залучати різних зацікавлених осіб до проектування змін ОП. 2.

Дотримуватися термінів і процедур оприлюднення й обговорення проєктів змін ОП. 3. Уточнити структурно-логічну схему ОП в частині змістових зв'язків і залежностей між ОК. 4. Узгодити зміст силабусів із матрицями забезпечення ПРН, навчальним планом, наводити в них зразки контрольних завдань. 5. Розширити перелік пропонуєваних до вибору ОК, які забезпечують базову загальногуманітарну підготовку здобувачів. 6. Розширити практичну підготовку здобувачів за рахунок уведення практичних і/або лабораторних занять в ОК мовознавчого блоку і мовної підготовки. 7. Упровадити систему моніторингу й обліку фактичного навчального навантаження здобувачів. 8. Розглянути можливість більш рівномірного планування й обліку годин для виконання курсових і кваліфікаційної роботи протягом року. 9. Уточнити процедури визнання результатів навчання, отриманих у ЗВО до вступу на ОП. 10. Відобразити на сайті актуальну інформацію про ОП та її компоненти. 11. Регулярно оновлювати рекомендовані джерела, зокрема іноземними мовами. 12. Залучати до аудиторних занять і практик представників роботодавців. 13. Організувати контроль за якістю навчально-методичного забезпечення ОП вищими рівнями ВСЗЯО. 14. Упровадити оприлюднення здобувачам результатів їх опитування.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Мета ОП в ред. 2020 р. сформульована достатньо чітко (с. 4 ОП2020) і описує практика-філолога, готового до основ наукової діяльності. Звороти, які можуть трактуватися більш довільно («фахівець з широкою компетентністю», «бачить і "читає" <українську мову і літературу>» тощо), очевидно, указують на діапазон індивідуальних освітніх траєкторій, який ОП пропонує здобувачам вищої освіти. Позитивним видається суттєве уточнення мети в ОП2020 порівняно із редакцією ОП2016 (с. 2), унаслідок якого ліквідовано акценти на відповідності фахівців-випускників вимогам і потребам середньої і вищої школи, що не забезпечується ОК і частково суперечить пп. 4, 9 ст. 55 ЗУ «Про вищу освіту». Мета ОП2020 цілком відповідає місії НаУКМА, який «створює, зберігає та поширює знання у природничій, суспільній, гуманітарній і технічній наукових сферах. Могилянська – це спільнота, яка формує високоосвічену, національно свідому, чесну, небайдужу, творчу особистість, здатну незалежно мислити і відповідально діяти згідно з принципами добра та справедливості, для розвитку відкритого і демократичного суспільства» (<https://cutt.ly/BlioP4V>). Мета ОП2020 відповідає пп. 2.1, 2.4, 2.5, 3.2, 3.5 «Стратегії розвитку НаУКМА на 2015–2025 рр.» (<https://cutt.ly/6lpeOg>). Водночас зауважуємо, що на сайті НаУКМА для інформування абітурієнтів та інших осіб представлена саме редакція ОП2016 (<https://cutt.ly/AliaolT>), формулювання мети в якій може заплутувати потенційних здобувачів вищої освіти.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Оскільки на кафедрах, які проектували редакцію ОП2016, працювали зокрема випускники цієї ОП попередніх років і в якості сумісників залучалися роботодавці, можна вважати, що під час такого проектування бралися до уваги інтереси різних груп стейкхолдерів. Порівняння редакцій ОП2016 і ОП2020 засвідчує, що відбулося суттєве уточнення мети ОП і програмних результатів навчання. Важливим чинником уточнення стало приведення ОП до вимог відповідного стандарту вищої освіти, затвердженого 20.06.2019 (<https://cutt.ly/flih8xw>). У протоколі №10 засідання кафедри літературознавства за участі кафедр української мови, загального і слов'янського мовознавства від 23.12.2020 відображена участь випускників, здобувачів і роботодавців під час обговорення нової редакції ОП. Таким чином, можна констатувати участь усіх головних груп стейкхолдерів у цьому процесі. Водночас аналіз відображеного в протоколі змісту висловлювань і відповіді учасників інтерв'ю із фокус-групами (здобувачі, випускники, роботодавці) вказують на формальний підхід до залучення цих стейкхолдерів до обговорення. Учасники фокус-груп зауважували, що не брали участі в підготовці формулювань ПРН і не ознайомилися зі змінами у них, хоча проєкт нової редакції був розміщений на сайті НаУКМА (<https://cutt.ly/IlinI9M>). Як видно з інформації на сайті, проєкт нової редакції ОП розміщений 16.12.2020, пропозиції та зауваження приймалися до 22.12.2020, узагальнення надісланих пропозицій не публікувалося. Порівняння проєкту нової редакції ОП і затвердженого документа показує, що внаслідок обговорення на засіданні 23.12.2020 жодні зміни в ПРН не вносилися.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Мета і ПРН у новій редакції ОП були змінені відповідно до вимог стандарту вищої освіти. Таким чином ураховано тенденції розвитку спеціальності. Разом з тим передбачені стандартом вищої освіти і традицією підготовки філолога зі спеціалізації «Українська мова і література» програмні результати є доволі сталими, слабо залежними від змін на ринку праці. Порівняння ОП зі стандартом вищої освіти засвідчує, що розробники уточнили окремі ПРН, відобразивши в них тенденції розвитку ринку праці (ПРН-17 «навички редагування текстів») і галузевий контекст (ПРН-7 «застосування інноваційних підходів»; ПРН 22 «дотримуватися принципів академічної доброчесності»). Уведення таких уточнень відображає також урахування досвіду аналогічних вітчизняних програм, які реалізовувалися до прийняття відповідного стандарту вищої освіти. У формулюванні мети ОП підкреслено уміння фахівця працювати з текстами і контекстуальне (компаративне) вивчення української мови і літератури, що також вказує на врахування досвіду реалізації аналогічних освітніх програм в Україні й за кордоном.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти затверджений 20.06.2019. У редакції ОП2020 враховано всі вимоги стандарту в частині нормативного змісту підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованого в термінах результатів навчання. В ОП доцільно уточнено зміст ПРН-7, ПРН-8, ПРН-18; додано ПРН-13, ПРН-17, ПРН-22. Натомість зміст ПРН-16 звужено (порівняно з РН-8 у стандарті) тільки до лінгвістичного аналізу текстів різних стилів і жанрів, при цьому вміння здійснювати літературознавчий аналіз, як можна вважати, узагальнено передбачене уведеним ПРН-13 («Знати й розуміти систему та загальні властивості літератури як мистецтва слова»).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Тривала й успішна реалізація цієї ОП (у різних попередніх формалізаціях, проте зі збереженням провідних засад її проектування) засвідчує її стійкість і перспективність. Уточнення мети відповідно до реального змісту підготовки та програмних результатів навчання відповідно до вимог стандарту засвідчує прагнення розробників ОП враховувати зміни в розвитку галузі та спеціальності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Разом з тим під час уточнення ПРН головно врахована думка академічного середовища, залучення інших груп стейхолдерів було формальним. На затвердження МОН стандарту вищої освіти НаУКМА відреагував із запізненням у цілий навчальний рік. Громадське обговорення проекту нової редакції ОП здійснювалося протягом усього малого терміну, що могло позбавити зацікавлених осіб можливості вчасно відреагувати на проєкт. При цьому отримані пропозиції не оприлюднювалися. Рекомендуємо: 1. Не лише формально, а й змістово залучати різних зацікавлених осіб до уточнення змісту підготовки здобувачів за ОП. 2. Дотримуватися місячного терміну оприлюднення проєкту змін до ОП, передбаченого п. 1.9 чинних у НаУКМА «Методичних рекомендацій з розроблення освітніх програм» (<https://cutt.ly/vloTeup>). 3. Оприлюднювати пропозиції, які надходять від зацікавлених осіб щодо проєктів змін до ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Відповідність мети ОП місії та стратегії НаУКМА, врахування вимог відповідного стандарту вищої освіти свідчать, що проектування ОП загалом здійснювалося відповідно до вимог критерію 1. Разом з тим звертаємо увагу на

необхідність дотримання визначених нормативними документами НаУКМА процедур, а також на недостатню змістову залученість зацікавлених осіб до уточнення змісту підготовки здобувачів вищої освіти на ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОП (240 кредитів) відповідає вимогам ч. 4 ст. 5 ЗУ «Про вищу освіту» і відповідного стандарту вищої освіти. Обсяг вибіркової складової ОП становить 75 кредитів, що становить понад 31% від загального обсягу ОП і відповідає вимогам законодавства. Згідно з відповідним стандартом вищої освіти, «мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей». Відповідно до наведених в ОП «Матриці відповідності програмних компетентностей обов'язковим компонентам» і «Матриці забезпечення програмних результатів навчання обов'язковими компонентами» кожен обов'язковий ОК співвіднесений з наведеними у стандарті вищої освіти ЗК та/або ФК, тож ця вимога стандарту дотримана.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

В ОП усі ОК структуровані за семестрами і роками навчання, за змістовими блоками обов'язкових компонентів (загальногуманітарні, літературознавчі, мовознавчі, практики, атестація). Вибіркові ОК також поділені на дисципліни професійної та практичної підготовки і (50 кредитів, з поділом на змістові блоки) і дисципліни вільного вибору (25 кредитів). Наведена в ОП структурно-логічна схема містить лише розподіл ОК за семестрами і змістовими блоками та не відображає змістових зв'язків між ОК. Натомість у більшості силабусів ОК такі зв'язки відображені в анотаціях курсів, хоч у них іноді відображені дисципліни, відсутні в ОП чи НП (<https://cutt.ly/Sloothm>). Іноді в якості «необхідних обов'язкових попередніх і супутніх модулів» для обов'язкових ОК зазначені вибіркові ОК (<https://cutt.ly/Clo2rz6>). Разом з тим у структурі обов'язкових ОК у цій ОП простежується чітка логіка. На 1-му навч. році студенти вивчають загальногуманітарні ОК, на решті – фахові. Мовознавчий блок починається «Вступом до мовознавства», розвивається за рівнями мовних одиниць і завершується «Загальним мовознавством». Літературознавчий блок розпочинає «Світова література – 1» (1-й н.р.), від 2-го н.р. студенти починають вивчати «Українську літературу». На думку розробників ОП це дає можливість розглядати історію української літератури в контексті світової, як це передбачене метою ОП. Разом з тим видається нелогічним вивчення пропедевтичного курсу «Вступ до літературознавства» у 3-му семестрі. Як видно зі змісту силабусів, сукупність обов'язкових компонентів дає можливість досягти заявленої мети і програмних результатів навчання. Певний сумнів викликає досяжність уточненого в ОП ПРН-18 (додано «зіставного мовознавства»), адже ОК «Основи зіставного мовознавства» належить до вибірових. Разом з тим в силабусах ОК «Фізкультура», «Фольклористика», «Світова література – 2», «Вступ до мовознавства», «Старослов'янська мова», «Стилістика» наведені ПРН не відповідають зазначеним в ОП, зокрема в «Матриці забезпечення програмних результатів навчання обов'язковими компонентами».

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП цілком відповідає предметній області спеціальності 035 Філологія за винятком ОК «Фізкультура». Згідно з наведеними в ОП «Матрицею відповідності...» і «Матрицею забезпечення...» цей ОК пов'язаний з формуванням загальних компетентностей: «використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя», «виявляти, ставити та вирішувати проблеми», «працювати в команді та автономно». У підсумку цей ОК доречно має сприяти досягненню таких результатів: «організовувати процес свого навчання й самоосвіти», «розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства», «дотримуватися принципів академічної доброчесності». Водночас викликає сумнів можливість досягнення з допомогою «Фізичного виховання» ПРН-20 «Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах».

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Можливість індивідуальної освітньої траєкторії в структурі ОП забезпечена наявністю вибіркового ОК, індивідуальних завдань в окремих ОК, курсових і кваліфікаційної роботи з вільним вибором теми (за погодженням з науковим керівником). Освітня траєкторія на рівні ОК відповідно до законодавства фіксується в «Індивідуальному навчальному плані студента» (п. 4.16 «Положення про організацію освітнього процесу», <https://cutt.ly/qlppzOi>). Такий план формується з допомогою спеціального програмного комплексу на кожен навчальний рік (п. 3.3 «Порядку проведення запису студентів на вибіркові дисципліни за допомогою системи автоматизованого запису», <https://cutt.ly/TloMVjK>). Освітня траєкторія на рівні тем робіт різних рівнів фіксується в робочих документах кафедри, факультету, НаУКМА. Процедури вибору здобувачами дисциплін описані у відповідному «Порядку...» (<https://cutt.ly/TloMVjK>), вибору тем робіт – у «Положенні про кваліфікаційну/магістерську роботу» (<https://cutt.ly/qlpa8ok>) і силабусах відповідних ОК. У структурі ОП здобувачам передбачена можливість обирати ОК професійної та практичної підготовки (50 кр. ECTS) і ОК вільного вибору (25 кр.), як це передбачене п. 4.8 «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://cutt.ly/qlppzOi>) та іншими документами НаУКМА. При цьому в ОП і навчальному плані (НП) кожен вибірковий ОК закріплено за семестром і роком навчання. Аналіз показує, що здобувачі мають змогу обирати ОК в 1-му н.р. в обсязі 28 кр., 2-му – 9, 3-му – 22, 4-му – 16 з допустимим відхиленням ± 2 кр. щороку. Зокрема вільний вибір можливий переважно в 3-му і 4-му н.р. серед ОК з інших ОП НаУКМА. Час вивчення таких ОК залежить від обраних здобувачем ОК професійної та практичної підготовки, які він може обирати з блоків «Іноземних мов», «Літературознавчого» (теорія літератури / світова / українська література), «Мовознавчого». Вибір цілого блоку не є обов'язковим, проте між деякими ОК є змістові залежності, дотримання яких контролюють викладачі (підтверджено під час зустрічей). У 1-му н.р. здобувачам пропонується обирати тільки ОК професійної та практичної підготовки поза блоками (ВБ 2.1.1 – ВБ 2.1.8), обсяг яких становить 30 кр. і повністю вичерпує ліміт часу для вибіркового ОК у цьому році. НаУКМА пояснює цю ситуацію прагненням виконати рекомендації, що містяться в листі МОН № 1/9-120 від 11.03.2015 та рішенні НАЗЯВО від 27.11.2019, оскільки зміст цих ОК є важливим для базової загальногуманітарної підготовки здобувачів. Під час інтерв'ю здобувачі позитивно оцінили таку практику, оскільки вона дає їм можливість апробувати роботу із «Систему автоматичного запису». Водночас п. 3 наданого протоколу засідання комітету Вченої ради з якості освіти № 1-2021 від 12.02.2021 засвідчує актуальність цієї проблеми. Звертаємо увагу, що наявність вибіркового ОК, які насправді є обов'язковими до вибору, в обсязі 30 кр. критично зменшує обсяг справді вибіркового ОК на цій ОП до 45 кр.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

НП передбачає розподіл аудиторного навантаження між лекційними і семінарськими заняттями у співвідношенні 2,5/1 (мовознавчі ОК), 1,8/1 (літературознавчі ОК), а також наявність практичних і лабораторних занять для ОК «Фізкультура» і практик. З огляду на особливості спеціальності 035 «Філологія» для більшості ОК семінарські заняття можуть розцінюватися як форми практичної підготовки здобувачів. Проте для ОК «Англійська мова», «Англійська мова (за професійним спрямуванням)», «Українська мова», «Стилістика української мови» та низки вибіркового дисциплін використання тільки семінарських занять не виправдано зважаючи на можливість практичної підготовки здобувачів. Аналіз силабусів цих ОК показує, що частина таких занять за змістом не відповідає тлумаченню семінарського заняття, що наведено в п. 6.4 «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://cutt.ly/qlppzOi>). ОП передбачає 3 практики: музейну (ознайомчу), діалектологічну, дослідницьку, кожна з яких передбачає самостійну (2/3) і аудиторну (1/3) компоненти. Показово, що в силабусах діалектологічної та дослідницької практик аудиторна компонента визначена як «семінари», хоч НП передбачає саме «практичні та лабораторні» заняття. Загалом відображений в силабусах зміст практик, а також позитивні відгуки здобувачів підтверджують доцільність цих ОК для практичної підготовки здобувачів у вимірах визначених ПРН. Звертаємо увагу на наявність негативних реакцій здобувачів (з опитувань) на зміни форматів практик в умовах дистанційного навчання. Водночас зміст силабусів та свідчення викладачів під час інтерв'ю підтверджують осмислення ними цієї проблеми та прагнення її розв'язати. Звертаємо увагу на неконкретність завдань, які має виконати здобувач під час дослідницької практики, що підтвержене здобувачами в інтерв'ю, і суперечливість критеріїв оцінювання, наведених у силабусі цього ОК.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Місія НаУКМА визначає розвиток соціальних навичок здобувачів як пріоритет освітньої парадигми, який забезпечується академічним середовищем загалом. В ОП формування soft skills передбачене ЗК-2, 4, 8; ФК-12; ПРН-1, 3, 5, 15, 22. У силабусах ОК значна увага приділяється формуванню в здобувачів конкретних соціальних навичок (наводимо найважливіші): – комунікації (ОК 1.1.1, 1.1.3, 1.1.1.9, 1.1.2.6, 1.2.1., 1.2.2, 1.2.3, 3.1.1); – вміння полагоджувати конфлікти (ОК 1.1.1.9, 1.1.2.6, 3.1.1); – працювати в команді (ОК 1.1.2, 1.2.1, 1.2.3); – управляти своїм часом (ОК 1.1.2, 1.1.1.9, 1.1.2.6, 1.2.2, 1.2.3, 3.1.1); – здатність логічно і системно мислити (ОК 1.1.1.7, 1.1.1.9, 1.1.1.11, 1.1.2.6, 1.1.2.10, 3.1.1). Як свідчать наведені на сайті НаУКМА (<https://cutt.ly/AliaolT>) анотації та силабуси вибіркового ОК, під час їх вивчення здобувачі також можуть розвивати власні soft skills. Загалом у вибірковій ОК спектр можливостей формування соціальних навичок ширший.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

В ОП усі ОК виміряні в кредитах ECTS. У НП цей бюджет часу дотриманий і розділений між самостійною та аудиторною роботою здобувачів у співвідношенні 2/1 (п. 3.8 «Методичних вимог до структури та змісту навчальних планів...» <https://cutt.ly/rlsYURg>). Відведення часу на підготовку і проходження контрольних заходів (окрім підсумкової атестації) не передбачене. У переважній більшості силабусів ОК тематичний розподіл охоплює тільки аудиторне навантаження здобувачів. Години самостійної роботи не нормуються та не обліковуються за темами і видами робіт. У силабусах низки ОК («Англійська мова», «Світова література – 1», «Світова література – 3» та ін.) спостерігаються помилки в плануванні обсягів аудиторної та самостійної роботи, відсутність планування годин для виконання письмових робіт. У НаУКМА не запроваджений спеціальний моніторинг або опитування здобувачів щодо недостатності/надмірності їхнього фактичного навчального навантаження. Наведений в НП ОК 3.1.1.1 «Оглядові лекції для підготовки до комплексного кваліфікаційного екзамену» (8 семестр – 15 тижнів, 5 годин на тиждень, 75 годин всього) не обліковується в кредитах ECTS та не включається до загального обсягу ОП. Обсяг ОК «Курсова робота з мовознавства» (3 кр.) обліковується в 4д семестрі, хоча силабус передбачає виконання цієї роботи протягом жовтня – квітня н.р. (с. 10). Обсяг ОК «Курсова робота з літературознавства» (3 кр.) обліковується в 6д семестрі, хоча в силабусі зазначене: «Теми закріплюються за студентами в 5 триместрі, захист відбувається в 6 триместрі» (с. 3). Обсяг ОК «Кваліфікаційна робота» (12 кр.) обліковується у 8д семестрі. У відповідному силабусі вказано: «Для завершення кваліфікаційної роботи студент звільняється від аудиторних занять у 8 д семестрі на бакалавраті» (с. 4). При цьому, згідно з орієнтовним графіком, рукопис кваліфікаційної роботи має бути завершений у квітні (с. 11). Таким чином, попри загалом вдале планування ОП і ОК в кредитах ECTS, безпосередня реалізація ОК демонструє низку неузгодженостей в аспектах обліку та моніторингу реального навчального навантаження здобувачів. Свідченням негативних наслідків недостатньої уваги НаУКМА до цих аспектів є прийняття Ухвалою Вченої ради ФГН від 2.03.2017 обмежень максимальних обсягів навчальних завдань для здобувачів факультету гуманітарних наук, здійснене внаслідок скарг здобувачів. Під час інтерв'ю здобувачі вищої освіти за цією ОП не висловили зауважень щодо фактичного навчального навантаження (окрім ситуації перших тижнів локдауну в березні 2020 р.).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою на цій ОП не передбачена.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильними сторонами ОП є її вдале структурно-логічне планування відповідно до прийнятої в НаУКМА моделі навчального плану бакалавра та досвіду підготовки філологів за спеціалізацією «Українська мова і література», а також дієва система навчальних практик. Позитивно оцінюємо також прагнення групи забезпечення оперативного вирішення проблеми реалізації навчальних практик в умовах дистанційного навчання. Прийняту в НаУКМА модель вибірковості, зокрема розділення ОК професійної та практичної підготовки (50) кр. і ОК вільного вибору (25 кр.) слід вважати позитивною практикою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони ОП здебільшого виявляються під час безпосередньої реалізації закладених у неї вдалих і позитивних принципів, що зокрема виявляється у: – недостатньому врахуванні структурно-змістових зв'язків між ОК; – невідповідності заявлених у силабусах ПРН матрицям відповідності в ОП; – фактичній обов'язковості до вивчення окремих ОК, які заявляються як вибіркові; – неврахуванні фактичного навчального навантаження здобувачів. Рекомендуємо: 1. Уточнити структурно-логічну схему ОП в частині змістових зв'язків і залежностей між ОК. 2. Узгодити наведені в силабусах ПРН з поданими в ОП матрицями забезпечення. 3. Розширити перелік пропонувананих до вибору ОК, які забезпечують базову загальногуманітарну підготовку здобувачів, щоб уникнути фактичного порушення вимог п. 15 ч. 1 ст. 62 ЗУ «Про вищу освіту». 4. Розширити практичну підготовку здобувачів за рахунок уведення практичних і/або лабораторних занять в ОК мовознавчого блоку і мовної підготовки; загалом розрізняти на цій ОП формати семінарського і практичного/лабораторного заняття. 5. Розробити і впровадити дієву систему моніторингу та обліку фактичного навчального навантаження здобувачів. 6. Планувати в силабусах (робочих планах) тематичний розподіл годин самостійної роботи здобувачів, співвідносячи його із змістовим наповненням

тем. 7. Розглянути можливість більш рівномірного планування й обліку годин для виконання курсових і кваліфікаційної роботи протягом навчального року відповідно до фактичних витрат часу здобувачами.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Структура ОП та змістове наповнення її ОК загалом демонструють відповідність вимогам критерію 2. НаУКМА має низку вдалих інституційних рішень і практик, що забезпечують дієве планування ОП і НП. Водночас під час реалізації ОП спостерігається низка слабких сторін, можливо, зумовлених недостатнім досвідом імплементації передбачених нормативними документами НаУКМА методичних рішень. Оскільки гарант ОП, керівництво НаУКМА і факультету гуманітарних наук, завідувачі кафедр демонструють готовність до вдосконалення процесу реалізації ОП, вважаємо, що виявлені недоліки можуть бути ліквідовані в робочому порядку.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до бакалаврату НаУКМА оприлюднені на офіційному сайті (<https://cutt.ly/Tls9qKN>), чіткі, зрозумілі, відповідають законодавству, не містять дискримінаційних положень у розумінні ЗУ «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» з урахуванням норми абз. 6 ч. 1 ст. 4 ЗУ «Про вищу освіту».

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

У Додатку 3 до «Правил прийому на навчання до НаУКМА у 2021 р.» (<https://cutt.ly/Zls9V5V>) визначені такі вагові коефіцієнти та мінімальні бали з конкурсних предметів для вступу на ОП: українська та література (0,5, 140), іноземна мова (0,2, 125), історія України / математика / біологія / географія / фізика / хімія (0,2, 125). Таким чином правила прийому на навчання за ОП враховують акценти спеціалізації «Українська мова і література».

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регламентується п. 7.19, 7.20 «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://cutt.ly/qlppzOi>) і стосуються тільки ситуацій попереднього навчання здобувачів в інших закладах освіти, зокрема за кордоном. Процедура загалом описана зрозуміло, окрім того, у який спосіб і хто саме здійснює «з'ясування відповідності змісту й обсягу навчальної дисципліни, прослуханої в іншому закладі вищої освіти чи НаУКМА, до змісту і обсягу дисципліни, яка передбачена навчальним планом спеціальності» (абз. 4 п. 7.19, с. 17). Випадків застосування цих норм на ОП ще не було. Звертаємо увагу, що п. 7.21 «Положення про організацію освітнього процесу» щодо визнання результатів навчання, отриманих у рамках міжнародної академічної мобільності, відсилає до неіснуючого положення. Визнання результатів навчання, отриманих у рамках академічної мобільності, регламентується пп. 2.5–2.12, р. 3, р. 5 «Положення про порядок участі у програмах внутрішньої і міжнародної академічної мобільності здобувачів вищої освіти» (<https://cutt.ly/fls4dYn>). Процедури чіткі, зрозумілі, відповідальні особи та відповідна документація визначені однозначно. Оскільки Положення прийняте 10.09.2020 та через обмеження, пов'язані з пандемією, випадків застосування його норм на ОП ще не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, регламентуються «Положенням про порядок та процедуру визнання в НаКМА результатів навчання, здобутих через неформальну або інформальну освіту» (<https://cutt.ly/Uldwgon>). Правила чіткі, зрозумілі, доступні здобувачам. Оскільки Положення прийняте лише 30.12.2020, випадків застосування його норм на ОП ще не було, а здобувачі недостатньо ознайомлені зі своїми правами, які визначені цим Положенням.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Вступ на ОП передбачає високу мотивацію здобувачів навчатися саме на спеціалізації «Українська мова і література», що має позитивні наслідки під час конкурсного відбору. Позитивною практикою слід вважати прагнення НаУКМА чітко регламентувати процедури визнання результатів навчання, отриманих поза межами ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабким місцем процедури визнання результатів навчання, отриманих у ЗВО до вступу на ОП, є нечіткість процедури. Рекомендуємо: 1. Уточнити процедури, визначені п. 7.19 «Положення про організацію освітнього процесу». 2. Популяризувати серед здобувачів можливості визнання результатів навчання, отриманих поза межами ОП.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП, нормативні документи і практики НаУКМА загалом відповідають вимогам критерію 3 в аспектах доступності ОП та можливості розраховувати на визнання результатів навчання, здобутих поза межами ОП. Потрібне уточнення окремих норм і процедур, а також накопичення достатнього досвіду практичного застосування відповідних Положень.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Під час зустрічей зі здобувачами, НПП, гарантом ОП, а також проаналізувавши робочі програми, ми дійшли висновку, що здебільшого форми і методи навчання і викладання сприяють досягненню заявленим в ОП цілям та ПРН. Однак згідно з силабусами ОК «Практика діалектологічна», «Практика дослідницька» до графі «Методи викладання і навчання» віднесений такий вид навчальних занять (п.6.2 Положення про організацію освітнього процесу) як «семінарське заняття». У НП для цих ОП визначені такі види робіт як «практичні та лабораторні». Проте здобувачі обізнані і задоволені тими методами і формами навчання, які обираються на ОП. Це підтверджується й опитуваннями, які тричі на рік проводить ЗВО. Наведені факти засвідчують, що форми та методи навчання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Під час проведення експертизи ми встановили, що учасники освітнього процесу своєчасно одержують доступну і зрозумілу інформацію щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК у формі силабусів, які їм надсилаються на корпоративну пошту на першому тижні викладання дисципліни, а також за допомогою інформування викладачами на початковому етапі вивчення дисципліни. ЗВО заохочує функціонування розгалуженого інформаційно-комунікаційне середовища, а також забезпечує функціонування платформи

«DistEdu», де також у вільному доступі знаходяться всі силабуси ОК. Цією платформою здобувачі користуються постійно. Результати опитування та зустрічі зі здобувачами підтверджують інформацію про те, що вони ознайомлюються з інформацією про цілі та зміст окремих ОК, а система оцінювання є для них зрозумілою та відповідає змісту ОК. Проте здобувачі не обізнані із ПРН, а на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/XliXmpO>) розміщена неактуальна інформація щодо мети ОП. Рубрика «Дисципліни, що пропонуються до вивчення» подає інформацію не про всі ОК, наприклад, до ОК «Вступ до Могилянських студій» (<https://cutt.ly/NliC5lR>), «Вступ до мовознавства» (<https://cutt.ly/8liBsO9>), «Старослов'янська мова» (<https://cutt.ly/aliB7uK>) пропонується коротка анотація, а про ОК «Українська і світова культура» (<https://cutt.ly/sliC1ou>) інформація відсутня, хоча ці ОК de facto є обов'язковими.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

У ЗВО функціонує принцип поєднання навчання і дослідження. Здобувачі пишуть і захищають курсові роботи з української мови та української літератури, а атестація здійснюється не лише у формі комплексного кваліфікаційного екзамену, але й захисту кваліфікаційної роботи (за рішенням Вченої ради факультету). Під час зустрічі здобувачі підтвердили свою зацікавленість у науковій роботі і необхідність написання курсових та кваліфікаційних робіт. Крім того вони повідомили про свою регулярну участь в олімпіадах, конкурсах наукових робіт, виступах на конференціях з науковими доповідями. Вони також мають можливість публікувати результати своїх наукових здобутків у виданнях кафедри, зокрема у збірнику «Наукові записки НаУКМА. Літературознавство» (<http://nrpllit.ukma.edu.ua/>) і «Магістеріум НаУКМА. Літературознавчі студії» (до 2018 р.). Авторами цих видань у статусі студентів ОП були О. Лебедівна, О. Пелешенко, О. Зубрихіна, Т. Сопронюк, Т. Ганжа, М. Мудрак.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Під час виїзної експертизи здобувачі та викладачі підтверджують той факт, що НПП регулярно оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі, в тому числі й з урахуванням позицій здобувачів освіти (на основі анонімного опитування). Переважна більшість НПП є відомими фахівцями, які самі є (спів)творцями сучасного наукового дискурсу. Однак в силабусах не представлені відповідні зміни, наприклад, ОК «Вступ до літературознавства» (література до 2009 року, по одному джерелу – 2011, 2012, 2015 років), «Вступ до мовознавства» (найсучасніше джерело 2013 року, жодних – іноземними мовами), «Історія української мови» (джерела переважно 60-70-х років, є три джерела польською мовою (1963, 1964, 1969 років), «Основи компаративістики» (найсучасніше джерело 2013 року, хоча тут є джерела іноземною мовою, загалом література сучасна, переважно 2000-х років), «Англійська мова» (джерела до 2012 р.), «Світова література-3» (джерела до 2010 р.) тощо. Тим не менш під час зустрічей ми змогли встановити, що сучасні наукові досягнення (в тому числі іноземними мовами) все ж доступні здобувачам, викладачі знайомлять студентів із сучасними практиками на лекціях, практичних та семінарських заняттях, під час «роботи на віртуальній групі у мережі» (один із методів роботи на ОК «Основи компаративістики», «Теорія літератури»), а здобувачі позитивно сприймають такий вид взаємодії.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Зустрічі з різними фокус-групами дозволяють нам підтвердити інформацію, зазначену у ВСО. Інтернаціоналізація є стратегічним напрямком розвитку наукової освіти, що підтверджено «Стратегією розвитку НаУКМА на 2015-2025 р.р.» (<https://cutt.ly/slokgoc>). З 2005 р. НаУКМА є членом Асоціації Європейських Університетів (EUA) (<https://cutt.ly/NlojYF>). У 2018 р. було створено Комітет Вченої ради НаУКМА з інтернаціоналізації, проте на сторінці ЗВО покликання на сторінку комітету відсутнє (<https://cutt.ly/sloGCb>). Здобувачі підтвердили інформацію про те, що обізнані з можливостями брати участь у програмах академічної мобільності, джерелами надання такої інформації є корпоративна пошта, соцмережі НаУКМА. Наразі з об'єктивних причин здобувачі не є учасниками програм академічної мобільності. Викладачі читали лекції за кордоном: В.М. Ожоган, О.В. Пашко, Н.В. Кобченко (Гіссенський університет ім. Ю.Лібіга, 2017р.; 2018 р., 2019 р.); В.М. Ожоган (Віденський університет, 2017 р.); Н. В. Кобченко (Гельсінський університет, 2018 р.); а також вивчали досвід закордонних університетів Л.В. Дика (Ягеллонський університет, 2016 р.; Гіссенський університет імені Ю.Лібіга, 2017 р.); В.М. Ожоган (Ягеллонський університет, 2017 р.); В.М. Ожоган, Д.М. Мазін (Кентський університет, Велика Британія, 2018 р.).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Учасники освітнього процесу своєчасно одержують доступну і зрозумілу інформацію щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК у формі силабусів. Моніторинг задоволеності здобувачами

формами, методами, зрозумілістю критеріїв оцінювання проводиться тричі на рік. ЗВО заохочує функціонування розгалуженого інформаційно-комунікаційного середовища, забезпечує платформу «DistEdu», якою постійно користуються здобувачі, та координує роботу корпоративної пошти здобувачів. Здобувачі поєднують навчання та дослідження у різних форматах (протягом підготовки до занять, під час виконання самостійних робіт та написання наукових досліджень). Викладачі, задіяні для викладання на ОП, регулярно читають лекції за кордоном та проходять стажування.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

На сайті ЗВО розміщена неактуальна інформація щодо мети ОП. Рекомендуємо викласти на сайті чинну редакцію ОП. Рубрика «Дисципліни, що пропонуються до вивчення» подає інформацію не про всі ОК. Рекомендуємо завантажити актуальну й детальну інформацію про ОК. У силабусах наведена застаріла джерельна база. Рекомендуємо оновити джерельну базу та включити до силабусів сучасну наукову вітчизняну літературу та літературу іноземними мовами відповідно до специфіки ОК. Вказані у силабусах види робіт не співпадають із навчальним планом та суперечать п.6.2 Положення про організацію освітнього процесу. Рекомендуємо привести силабуси у відповідність до НП та Положення.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Вимоги щодо Критерію 4 реалізовані на достатньому рівні, що підтверджено вищезазначеними фактами. Існуючі слабкі сторони не суттєво впливають на освітній процес.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Організацію контролю, оцінку знань регулюють Положення про організацію освітнього процесу в НаУКМА (п.7, п.11) (<https://cutt.ly/wloJ9lu>) і Положення «Критерії оцінювання знань студентів» (<https://cutt.ly/BloKmF9>). Форми контрольних заходів охоплюють первинний, поточний і підсумковий контроль (який проводиться у формі заліку, екзамену, або атестації). Здобувачі добре обізнані із формами контрольних заходів та критеріями оцінювання, які містяться у силабусах, розміщених на платформі DistEdu. Результати опитувань та інформація від здобувачів під час проведення експертизи свідчить про те, що форми проведення контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є для них чіткими та зрозумілими. Однак в силабусах ОК можемо спостерігати відсутність питань до заліку (Світова література-1, Світові література-2, Українська діалектологія, Українська література-1, Українська мова-Синтаксис), екзамену (Старослов'янська мова, Стилїстика української мови), наявність двох варіантів критеріїв оцінювання, що суперечать один одному (Практика дослідницька). На платформі DistEdu здобувачі у будь-який час можуть ознайомитися зі своїми результатами за всіма ОК.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН N 869 від 20.06. 2019 р) визначає формою атестації екзамен. На засіданні кафедри (від 23.12.2020) запропоновано форму атестації змінити на комплексний кваліфікаційний екзамен (3 кредити ЄКТС) та кваліфікаційну роботу (12 кредитів ЄКТС) з огляду на мету ОП та ПРН. Рішення було затверджено на засіданні кафедри (23.12.2020) та ухвалене Вченою радою факультету (28.12.2020). Здобувачі та роботодавці вважають це рішення необхідним, про що було повідомлено під час акредитації та зафіксовано у вищезазначених документах. Форми атестації відповідають вимогам стандарту.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

НаУКМА має низку розроблених та імплементованих в освітній процес положень (вказані у ВСО) щодо правил проведення контрольних заходів. Інформація про проведення контрольних заходів є доступною для здобувачів у кабінеті на платформі dist.edu та надсилається на корпоративну адресу кожного. Під час зустрічей зі здобувачами ми з'ясували, що вони добре обізнані із правилами проведення контролю. Здобувачі наголошують на атмосфері довіри, панування академічної доброчесності та об'єктивності як основних принципів навчання в НаУКМА. Для вирішення конфліктних ситуацій залучається декан і завідувач кафедри. Об'єктивність екзаменаторів повинна бути забезпечена створенням комісії на чолі із завідувачем кафедри. Цікавою є практика об'єктивності оцінювання кваліфікаційних робіт «зовнішнім» рецензуванням провідних науковців. Згідно з п. 7.17 Положення про організацію освітнього процесу в НаУКМА (<https://cutt.ly/Wlobf9r>) перескладання заліку чи екзамену або переслуховування дисципліни для підвищення позитивної оцінки не допускається. Як виняток, студентом може бути надана можливість покращити лише одну оцінку з метою отримання диплома з відзнакою. У разі отримання оцінки «незадовільно» студент має право на два перескладання: викладачу та комісії. Замість перескладання комісії студент може вибрати повторне вивчення дисципліни (п. 11-15 Положення про рейтингову систему оцінювання знань в НаУКМА (<https://cutt.ly/По6JLz>)). Студент, щодо якого ухвалено рішення про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення до академічної відповідальності, має право оскаржити його до Апеляційної комісії НаУКМА з питань академічної доброчесності (п. VI Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в НаУКМА (<https://cutt.ly/alo63hM>)). Відповідно до п. 7.16 Положення про організацію освітнього процесу в НаУКМА (<https://cutt.ly/Wlobf9r>) повторне проходження контрольних заходів з метою ліквідації академічної заборгованості можливе для студентів, що отримали не більше ніж дві незадовільні оцінки протягом навчального семестру. Повторне складання екзаменів допускається не більше ніж два рази: один раз викладачу і один комісії. Якщо студент не ліквідує академічну заборгованість, він має право на повторне прослуховування дисципліни. Прикладів оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів навчання не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацию цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Однією із цінностей НаУКМА є академічна доброчесність, яка формує місію закладу (<https://cutt.ly/wlppouW>). Дотримання академічної доброчесності у ЗВО регулюють «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в НаУКМА» (<https://cutt.ly/alo63hM>), п. 12 «Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти НаУКМА» (<https://cutt.ly/vlpizZi>), «Положення про кваліфікаційну/магістерську роботу студента НаУКМА» (<https://cutt.ly/2lpiI4z>). Здобувачі добре обізнані з основними цінностями НаУКМА, вважають їх прийнятними та необхідними. Всі курсові та кваліфікаційні роботи перевіряються за допомогою Unicheck. Прийняття цінностей НаУКМА відбувається одразу після вступу. Бадді (студенти-наставники, які закріплюються за молодшими курсами) ознайомлюють здобувачів із необхідністю дотримання доброчесності, ОК «Вступ до Могилянських студій» знайомить з вимогами дотримання доброчесності, здобувачі беруть на себе відповідальність щодо дотримання доброчесності, складаючи «Присягу», про дотримання академічної доброчесності нагадується під час контрольних заходів та під час опанування ОК, пов'язаних зі створенням інтелектуального продукту.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Здобувачі добре обізнані із формами контрольних заходів та критеріями оцінювання, які містяться у силабусах, розміщених на платформі DistEdu. На платформі DistEdu здобувачі у будь-який час можуть ознайомитися зі своїми оцінками за кожним ОК. Позитивною є практика об'єктивності оцінювання кваліфікаційних робіт «зовнішнім» рецензуванням провідних науковців. Система забезпечення академічної доброчесності в НаУКМА проявляється на всіх рівнях, що підтверджується під час спілкування зі здобувачами та випускниками.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

У силабусах деяких ОК можемо спостерігати відсутність питань до заліку (Світова література - 1, Світові література - 2, Українська діалектологія, Українська література - 1, Українська мова - Синтаксис), екзамену (Старослов'янська мова, Стилістика української мови), наявність двох варіантів критеріїв оцінювання, що суперечать один одному (Практика дослідницька). Рекомендуємо перевірити силабуси та усунути недоліки шляхом додавання питань до заліків, іспитів та чітко визначити критерії оцінювання.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Вимоги щодо Критерію 5 реалізовані на достатньому рівні, що підтверджено вищезазначеними фактами. Існуючі слабкі сторони не суттєво впливають на освітній процес.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз зведеної інформації про викладачів, задіяних у реалізації ОП, та надані пояснення підтверджують відповідність кваліфікації НПП дисциплінам, які вони викладають. Переважна більшість НПП, які викладають дисципліни професійного циклу, є авторитетними науковцями в Україні та поза її межами, мають наукові ступені, вчені звання. Однак для забезпечення ОК «Англійська мова» залучені 17 викладачів, з яких 14 викладачів не мають ступеню та звання та 3 - к.філол.н, доценти. Результати опитування здобувачів та їх висловлювання під час акредитації свідчать про високий рівень фаховості НПП та задоволеності студентів рівнем викладання навчальних дисциплін.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір НПП, що регламентується «Положенням про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників НаУКМА» (<https://cutt.ly/TlpveHc>), є прозорим і відкритим. На сайті міститься інформація про вакансії в НаУКМА (<https://cutt.ly/zlpbSEh>). До викладання нормативних і вибіркового навчальних дисциплін ОП залучаються досвідчені викладачі, які мають підтверджений науковий і методичний рівень. Основним критерієм для відбору науково-педагогічних кадрів для ОП є високий рівень професіоналізму, що сприяє успішній реалізації ОП. На ОП викладають за суміщенням старші наукові співробітники Інституту мовознавства імені О. Потебні та Інституту української мови НАН України. Викладачі, які працюють на ОП, постійно підвищують свій професійний рівень. Дисципліни професійної підготовки викладають науковці, які мають науковий ступінь та вчене звання.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЗВО залучає роботодавців (наукові та освітні установи, видавництва, культурно-менеджерські структури (державні й недержавні організації, музеї, телебачення) до реалізації освітнього процесу за ОП через спільні науково-видавничі та науково-освітні проекти. Редакція журналу «Однокласник», який разом із кафедрою літературознавства та родиною С.С. Іванюка, засновника популярного в НаУКМА курсу «Основи літературної творчості» і багаторічного головного редактора цього видання для підлітків, ініціювала премію за кращу творчу роботу на цьому курсі. Автори, що потрапили до фінального відбору, запрошуються до співпраці з журналом. Директорка книгарні при видавництві «Смолооскип» під час зустрічі з нами зауважила, що випускники цієї ОП вигідно відрізняються рівнем як фахової, так і загально-гуманітарної підготовки. Крім того, роботодавців запрошують на засідання кафедри (підтверджене протоколом № 10 засідання кафедри від 23.12.2020). Вони, колишні випускники кафедри, вже зараз є роботодавцями для сьогоднішніх здобувачів та випускників.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

НаУКМА залучає до аудиторних занять експертів галузі, переважно з партнерських академічних установ. На ОП викладають старший науковий співробітник Інституту мовознавства ім. О.І. Потебні НАН України О. І. Скопненко (ОК «Українська мова. Лексика»), науковий співробітник Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Рильського НАН України Т.М. Шевчук (ОК «Фольклористика»), старший науковий співробітник Інституту

української мови НАН України С.О. Вербич (ОК «Старослов'янська мова»). Представників роботодавців до аудиторних занять не залучає. Комунікація з ними відбувається під час наукових і презентаційних заходів, конференцій, зустрічей тощо. Цікавим видом співпраці з колегами з інших установ є залучення їх як голів екзаменаційних комісій під час атестації студентів.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У НАУКМА прийнята низка документів, які сприяють на професійний розвиток викладачів: «Концепція професійного розвитку науково-педагогічних та педагогічних працівників НАУКМА» (<https://cutt.ly/WlpEUNc>), «Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників НАУКМА» (<https://cutt.ly/nlpEJRI>), «Програма професійного розвитку науково-педагогічних та педагогічних працівників НАУКМА» (<https://cutt.ly/UlpRpjc>). ЗВО сприяє підвищенню кваліфікації НПП шляхом реалізації власних програм. Викладачі ОП (О.В. Пашко, І.В. Борисюк, І.М. Жодані), які брали участь у «Програмі професійного розвитку науково-педагогічних та педагогічних працівників НАУКМА», відзначили, що модулі цієї програми є дуже корисними і необхідними для сприяння якості навчання і підвищення педагогічної майстерності. Відділ міжнародного співробітництва НАУКМА інформує про можливості участі у програмах міжнародної мобільності та стажування. У програмах Еразмус+ взяли участь В. М. Ожоган, Н. В. Кобченко, Л. В. Дика, Д.М. Мазін, О.В. Пашко.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Центром забезпечення якості освіти НАУКМА (<https://cutt.ly/GlpR2Ap>), реалізується «Програма професійного розвитку науково-педагогічних та педагогічних працівників НАУКМА», пропонуються курси для професійного розвитку та підвищення кваліфікації (включає Курс «Настановче навчання для викладачів НАУКМА», Базовий курс професійної майстерності викладачів НАУКМА та Інноваційний курс для викладачів НАУКМА), тренінги та зустрічі. Відбуваються щорічні конкурси для заохочення наукової та викладацької роботи, які фінансуються випускниками НАУКМА та благодійниками, зокрема конкурс «Викладач року в НАУКМА» (<https://cutt.ly/dlpT7p6>); конкурс «Кращий викладач кафедри англійської мови», (<https://cutt.ly/blpYw4Y>). Розвиткові викладацької майстерності сприяє студентське опитування наприкінці кожного семестру, результати якого узагальнюються на засіданнях кафедр, а конкретні випадки обговорюються безпосередньо з викладачами. Із 2016 р. діє преміювання викладачів за публікації у виданнях, що індексуються в міжнародних наукометричних базах WoS I Scopus (<https://cutt.ly/ylpYi41>). Рейтинг премійованих науковців є на сайті Наукової бібліотеки НАУКМА (<https://cutt.ly/qlpYcbs>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Більшість НПП, які викладають дисципліни професійного циклу, є авторитетними науковцями в Україні та поза її межами, мають наукові ступені, вчені звання. Роботодавці беруть участь в організації та реалізації освітнього процесу за ОП шляхом участі в засіданнях кафедри, заснуванням премії С. С. Іванюка для талановитих здобувачів, наданням можливостей для працевлаштування. ЗВО залучає експертів у галузі для викладання на ОП, а колег з інших установ - для роботи головами екзаменаційних комісій під час атестації студентів. НАУКМА сприяє професійному розвитку викладачів та стимулює розвиток їх майстерності шляхом реалізації власних програм підвищення кваліфікації та майстерності, програм академічної мобільності, організації конкурсів студентського визнання та преміювання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

ЗВО не залучає роботодавців до аудиторних занять. Рекомендуємо розглянути можливість такого залучення (наприклад, коректорів, редакторів – для окремих видів робіт під час вивчення ОК «Стилістика» або «Дослідницька практика» тощо).

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Вимоги щодо Критерію 6 реалізовані на достатньому рівні, що підтверджено вищезазначеними фактами.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Матеріально-технічне забезпечення НаУКМА сприяє досягненню програмних цілей студентів цього ЗВО загалом та студентів, що навчаються за ОП «Мова, література, компаративістика» зокрема. З боку ЗВО було надано покликання на відео щодо їх матеріально-технічного забезпечення станом на сьогоднішній день (<https://cutt.ly/4lfjK3a>). Так, нами було встановлено, що загальна площа будівель НаУКМА нараховує 41 497 м², серед яких 11 навчальних корпусів, бібліотеки, приміщення Культурно-мистецького Центру та служби соціально-психологічної адаптації, а також кінозал, спортивні зали, їдальні та кафе тощо. Наукова бібліотека НаУКМА має підрозділи, а саме: Бібліотека ім. Тетяни та Омеляна Антоновичів, Філологічна бібліотека ім. В. Китастого, Бібліотека англійської літератури, Бібліотека рідкісних та цінних видань тощо. Загалом представлено 9 бібліотечних підрозділів та 16 читальних залів, які оснащені ПК та швидкісним Інтернетом. Тут варто зауважити, що у процесі бесіди зі студентами нами було виявлено обмеження у доступі до бібліотеки, яка розміщена у Староакадемічному корпусі у зв'язку з ремонтними роботами, а отже і недоступність великої кількості бібліотечного фонду для студентів. Директорка Бібліотеки Антоновичів водночас з тим запевнила нас, що вони працюють над цією проблемою та переносять книжки до доступних приміщень, проте їх все одно не вистачає для розміщення повного фонду згаданого відділу бібліотеки. Підтримку технічних потреб студентів забезпечує Центр електронної освіти. За допомогою окремо надісланих відео-файлів нам було продемонстровано, що за ОП закріплено щонайменше 3 аудиторії для проведення лекційних та семінарських занять та власна кафедральна бібліотека. Аудиторії вміщують велику кількість студентів й оснащені проекторами та екранами. Проте під час акредитації нами були проаналізовані опубліковані у вільному доступі результати соціологічного дослідження серед викладачів і працівників ЗВО «НаУКМА: сучасні виклики та перспективи розвитку», за період грудень 2019 р. – березень 2020 р. (<https://cutt.ly/LllocR3>, слайд 5), що дало змогу виявити рівень задоволеності матеріально-технічним забезпеченням на недостатньому рівні, а отже існує потреба у подальшому активному оновленні сучасними комп'ютерними приладами аудиторій, приміщень відділів і центрів та корпусів загалом. До інфраструктури НаУКМА належать 4 гуртожитки для студентів та аспірантів, які розташовані в межах м. Києва та на його околицях. Загальним станом гуртожитків та кімнат, їх оснащенням побутовими приладами студенти задоволені, що нам було підтверджено під час зустрічей з фокус-групами.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

У процесі навчання студенти та викладачі мають право на безоплатний доступ до інформаційної, навчальної, соціальної та спортивної сфер НаУКМА. Наявний потужний бібліотечний фонд містить велику електронну бібліотеку (41 база даних, понад 100 тис електронних журналів, книжок та дисертацій), що цілком задовольняє наукові потреби студентів та викладачів. Доступ до матеріалів бібліотек НаУКМА для студентів регулюється електронною системою зчитування студентського квитка та є безкоштовним, що було підтверджено студентами та директоркою Бібліотеки Антоновичів під час онлайн-зустрічей. Також на всій території НаУКМА у вільному доступі є Wi-Fi. Безоплатно для студентів ОП відбувається проходження музейної практики, зокрема відвідування музеїв м. Києва, а також перевірка всіх наукових студентських робіт (поточних, курсових та бакалаврських тощо), що було нами встановлено під час онлайн-зустрічей із викладачами та студентами цієї ОП. Студентами була підтверджена їх безоплатна участь у гуртках Культурно-мистецького Центру. За потреби студенти можуть звернутися по допомогу до служби соціально-психологічної адаптації, де мають право на безоплатну індивідуальну бесіду з психологом.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час проведення акредитації нам була підтверджена наведена інформація у ВСО щодо безпечного освітнього середовища для життя та здоров'я всіх учасників освітнього процесу НаУКМА. Приміщення ЗВО відповідають санітарно-технічним вимогам; на час карантинних заходів в країні при вході в корпуси та гуртожитки наявні пірометри та дезінфікуючі засоби. Систематично проводяться інструктажі з техніки безпеки зі студентами, зокрема зьому питанню приділено особливу увагу перед та під час проведення практик. Так, наприклад, під час проведення музейної практики (на 1 курсі цієї ОП) відповідальні за техніку безпеки проводять відповідний інструктаж, наголошуючи на важливості для студентів стежити за станом здоров'я під час екскурсій. Також, якщо студент має певні фізичні обмеження, то є можливими індивідуальний графік і спосіб проходження практики. Інформація була встановлена завдяки додатково наданим поясненням щодо проведення інструктажів з техніки безпеки відповідно до

нашого запиту. Між співробітниками, викладачами та студентами НаУКМА панує атмосфера доброзичливого ставлення. Періодично проводяться опитування студентів щодо рівня їх задоволеності освітнім середовищем, процесами викладання тощо, що підтверджують результати опитувань, які були надані окремими документами відповідно до нашого запиту. Проте також зауважимо, що не всі результати опитувань є доступними для студентів та відсутнє розуміння ними, з якою метою проводяться деякі опитування (ті, що не мають опублікованих результатів). Студенти під час зустрічі з нами також підтвердили наявну доброзичливу атмосферу під час навчання, а також злагоджену їх співпрацю із викладачами. У липні 2020 року також впроваджено в дію Кодекс етики НаУКМА (<https://cutt.ly/plg9kuo>), в якому п.3 регулює основні етичні норми, а також встановлює які дії учасників освітнього процесу є неприпустимими порушеннями. Представник служби соціально-психологічної адаптації під час окремої зустрічі також запевнила, що студенти мають право звернутися по психологічну допомогу, яка буде надана у повному обсязі. Зокрема, можливі різні форми співпраці студентів із психологом: групові заняття, тренінги, індивідуальні консультації тощо. Під час карантину робота служби переведена у дистанційний формат; прийом студентів здійснюється у телефонному режимі, публікуються щотижневі відео-тренінги на різні теми (наприклад, щодо психологічної адаптації студентів під час дистанційного навчання, щодо підвищення самооцінки або ж поради від психолога щодо налагодження гармонійних родинних стосунків).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Студенти НаУКМА у процесі навчання отримують освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку в повному обсязі. Освітня підтримка надається деканатом, кафедрами та викладачами безпосередньо, а також за допомогою залучення старшокурсників й учасників студентського самоврядування до процесів адаптації першокурсників, а саме призначення студентів-наставників (Бадді) до групи студентів (можливе призначення двох наставників на велику групу), які надають також інформаційну та організаційну підтримку. Інформаційна підтримка студентів безпосередньо відбувається через головний сайт НаУКМА, через надсилання інформації на групові та персональні електронні скриньки, а також через публікацію новин у соціальних мережах (Facebook, YouTube, Telegram та ін.). Ознайомлення студентів із обов'язковими та вибірковими дисциплінами, формами їх проведення та оцінювання відбувається через сайти DistEdu та САЗ (Сервіс автоматичного запису на вибіркові дисципліни). Консультативна підтримка студентам НаУКМА надається такими структурними підрозділами, як відділ міжнародного співробітництва, Центр кар'єри та працевлаштування студентів та випускників НаУКМА, Культурно-мистецький центр, а також відділ по роботі зі студентами (студентський деканат) та ін. Сферу соціальної допомоги регулює відділ по роботі зі студентами (<https://cutt.ly/OlhCnxG>), що передбачає надання безоплатної психологічної та медичної допомоги всім студентам НаУКМА, а також регулювання питань щодо матеріальної допомоги, пільгового харчування, виплати соціальних стипендій та ін. студентам, які цього потребують.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Під час бесіди із керівництвом НаУКМА в.о. президента та декан факультету гуманітарних наук запевнили нас, що для навчання студентів з особливими потребами в декількох навчальних корпусах (наприклад, 7 корпус, де переважно навчаються студенти цієї ОП) передбачені ліфт, пандуси, дзвінок на рівні візка, шрифт Брайля, а також за потреби можливий супровід таких студентів. Слід звернути увагу, що керівництво ЗВО максимально намагається оснащувати корпуси відповідними допоміжними обладнаннями, проте деякі з корпусів є історичними будівлями й їх перебудова є майже неможливою. Під час формування розкладу групи або ж під час вступу та складання вступних іспитів обов'язково враховується наявність таких студентів задля забезпечення максимально комфортних умов для їх навчання. У процесі проведення акредитації та зустрічі зі студентами нами було встановлено, що на сьогодні на цій ОП є студенти з особливими освітніми потребами і вони цілком задоволені процесом навчання та підтвердили, що отримують всю необхідну для них допомогу. Також активно підтримуються студенти, які мають право на соціальну стипендію та матеріалу допомогу. Зокрема, відповідно до нашого запиту було надано додаткові підтверджувальні документи щодо соціальних грошових виплат зазначеним студентам.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Процедури вирішення конфліктних ситуацій врегульовані кількома положеннями та створеними відповідними комітетами та центрами. Наприклад, Комітет протидії дискримінації і сексуальним домаганням в НаУКМА (<https://cutt.ly/5lzixom>) має на меті захист прав студентів, інформування щодо функцій Комітету й здійснює процедури прийому, розгляду скарг щодо гендерного насильства, дискримінаційних висловлювань, утисків тощо; Міждисциплінарний науково-освітній центр протидії корупції в Україні НаУКМА (Положення зі змінами від 28 березня 2019 року, <https://cutt.ly/UlhoBLj>) здійснює дослідження питання корупції як явища (п. 3. Положення); також у Положенні щодо академічної доброчесності (<https://cutt.ly/hljrmvr>) наявні застереження щодо

кримінальної відповідальності за вчинення спроби хабарництва. Під час зустрічей із керівництвом, викладачами та студентами НаУКМА нами було встановлено, що конфліктні ситуації, зокрема пов'язані з сексуальними домаганнями, дискримінаціями та корупцією, до сьогодні не відбувалися. Проте іноді виникають протиріччя між студентами та викладачами щодо освітнього процесу, але ці питання швидко вирішуються в межах групи або кафедри, або ж деканату.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Вагомим позитивним складником НаУКМА є потужна бібліотека, яка поділяється на підрозділи та має велику кількість екземплярів друкованих і електронних книжок різними мовами, унікальних екземплярів з приватних бібліотек видатних людей тощо. Відкритий доступ до бібліотечного фонду мають як всі учасники освітнього процесу ЗВО, так і всі охочі, хто не є представником спільноти НаУКМА. Не менш важливим фактом є налагоджена система дистанційного формату навчання (хоча на початку запровадження виникали деякі труднощі та непорозуміння, проте вони були швидко вирішені упродовж березня минулого року). В НаУКМА між працівниками, викладачами та студентами налагоджена доброзичлива атмосфера у процесі навчання, а також під час вирішення можливих непорозумінь. У повному обсязі кожен студент забезпечений освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою. Зокрема, важливим є факт щодо відповідної уваги до студентів із особливими освітніми потребами, а також до психологічних особливостей кожного зі студентів (всі охочі можуть звернутися до психолога по допомогу безоплатно). Цікавою є практика втілення систематичних відео-лекцій працівника служби соціально-психологічної адаптації щодо життєвих психологічних потреб кожної молодої людини, особливо у період карантинних обмежень. Також звертаємо увагу на позитивну практику щодо залучення студентів до організаційних та інформаційних сфер, зокрема через призначення наставників (Бадді) до кожної групи першокурсників, які допомагають краще адаптуватися до особливостей освітнього процесу НаУКМА та втілити найкращі проекти, які можливі упродовж студентського життя.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Під час візиту нами було встановлено, що студенти та викладачі звертають увагу на необхідності оновлення матеріально-технічної бази НаУКМА відповідно до вимог сучасності, а саме збільшення сучасних обладнань в аудиторіях (проектори, інтерактивні дошки тощо), збільшення сучасної комп'ютерної техніки і т.ін.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Всі вищезазначені факти дають підстави вважати відповідність критерію 7, а виокремлені слабкі сторони є несуттєвими та не впливають на загальний висновок.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедура розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОП здійснюється у НаУКМА у повному обсязі та регулюється відповідними нормативними документами, а саме «Концепцією внутрішнього забезпечення якості навчання і викладання» (від 05.03.2018, <https://cutt.ly/2ljkNQy>, с. 4), де зазначено, що моніторинг та періодичний перегляд ОП здійснюється Центром забезпечення якості освіти НаУКМА шляхом онлайн-опитувань учасників освітнього процесу на відповідному сайті для опитувань (<https://qa.ukma.edu.ua/>). Зокрема, під час зустрічі із викладачами ОП нами було з'ясовано, що відповідальність за процес оновлення та перегляду ОП покладається на викладачів кафедр, за якими закріплена ОП, та на гаранта ОП. Представники Центру забезпечення якості освіти НаУКМА та навчально-методичного відділу також підтвердили цю інформацію і зауважили, що вони надають лише рекомендації щодо оновлення ОП, зважаючи на опитування студентів або за умови внутрішньої необхідності перегляду ОП. Допоміжними документами у процесі розроблення та затвердження ОП є «Методичні рекомендації щодо розробки навчально-методичного комплексу дисципліни»; «...навчально-методичного комплексу напряму (спеціальності)»; «...з розроблення освітніх програм» (<https://cutt.ly/NljRZg4>), затверджені у 2016 р. Варто

зауважити, що в процесі бесіди із представником Центру забезпечення якості освіти було встановлено, що 12 лютого 2021 року відбулося засідання Комітету Вченої ради НаУКМА з якості освіти (Протокол засідання був наданий ЗВО відповідно до нашого запиту), під час якого була обговорена необхідність перегляду функцій та повноважень навчально-методичного відділу, Комітету із забезпечення якості освіти та центру забезпечення якості освіти та важливості їх безпосереднього залучення до процесів розроблення, моніторингу та перегляду ОП, а також систематичної співпраці з гарантами ОП, надання їм допомоги у вищезазначених процесах.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Студенти НаУКМА залучені до процесів перегляду та оновлення ОП безпосередньо через анонімні онлайн-опитування на окремому сайті (<https://qa.ukma.edu.ua/>), що проводяться наприкінці кожного семестру та можливі позапланові (наприклад, навесні та восени 2020 року щодо навантаження студентів у період дистанційного навчання), та які безпосередньо направлені на виявлення рівня задоволеності студентів освітнім середовищем, навчальними дисциплінами, викладацькою роботою тощо. Результати цих опитувань надаються кафедрам та деканатам з метою врахування думки студентів щодо вдосконалення ОП. Також студенти мають право висловлювати власні пропозиції щодо дисциплін зокрема та ОП загалом безпосередньо викладачам або представникам деканату та отримувати відповідне реагування на такі звернення. Студенти, викладачі та декан факультету гуманітарних наук підтвердили таку можливість під час наших онлайн-зустрічей. Водночас студентів не залучають до безпосереднього обговорення питань щодо внесення змін або оновлення ОП на кафедрі, а їх залучення відбувається лише у формі опитувань та можливих особистих звернень студентів до викладачів, деканатів тощо. Представники студентського самоврядування залучені до органів управління НаУКМА, а саме до Вченої ради, ради факультетів, стипендіальних комісій, ради гуртожитків тощо, тобто є повноправними учасниками процесів вдосконалення освітнього середовища ЗВО. Під час бесіди з представниками студентського самоврядування, ми переконалися, що вони дійсно залучені до вищезазначених процесів та беруть активну участь у житті НаУКМА, ведуть прямі діалоги з адміністрацією щодо змін та вдосконалення умов навчання загалом, а також щодо умов проживання у гуртожитках, впливають на громадську діяльність НаУКМА та дозвілля студентів тощо.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Співпраця НаУКМА із роботодавцями являє собою злагоджену систему упродовж багатьох років. Специфічним є те, що більшість роботодавців є випускниками НаУКМА, які не тільки підтримують дружні відносини із викладачами, а також є безпосередніми учасниками процесу оновлення та вдосконалення ОП, пропонують бази для проходження практик студентів, співпрацюють із здобувачами у науковій діяльності тощо. Під час бесіди із роботодавцями (директоркою книгарні «Смолоскип» Ольгою Починайко, головною редакторкою журналу для підлітків «Однокласник» Наталією Степанчук та представницею компанії «Megogo» Юлією Білоус) ми встановили, що вони безпосередньо беруть участь у житті НаУКМА та вважають важливою свою співпрацю зі студентами. Також вони брали участь у обговоренні (23.12.2020) щодо затвердження ОП «Мова, література, компаративістика» (нової редакції) першого (бакалаврського) рівня освіти за спеціальністю 035.01 Філологія (Українська мова та література) та зауважували на вагомій ролі випускників цієї ОП в українському гуманітарному просторі. (Протокол №10 засідання кафедр, що відповідають за ОП, був наданий додатково відповідно до нашого запиту).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Співпраця НаУКМА із випускниками відбувається за допомогою роботи Центру кар'єри та працевлаштування (<https://cutt.ly/3ljXMiK>). Допомога щодо працевлаштування надається студентам вже під час навчання на 2 курсі. Крім того метою Центру є формування уявлень здобувачів про професійні сфери за допомогою різноманітних тренінгів, семінарів та майстер-класів. Також під час зустрічі із представником цього Центру ми переконалися, що щороку проводиться загальноуніверситетський «Ярмарок кар'єри», де студенти (або вже випускники) можуть ознайомитися із вакансіями та можливими стажуваннями у провідних компаніях. На сьогодні введення карантинних заходів зумовило перейти Центр на дистанційну роботу та проводити заходи в онлайн-форматі, проте це не стало перешкодою для надання допомоги здобувачам у питаннях пошуку роботи. У процесі бесіди із випускниками НаУКМА за цією ОП минулих років (2016, 2018 та 2019 рр.) нам було підтверджено практику співпраці із випускниками, проте якщо випускник присвятив своє життя професії, яка не відповідає спеціальності, або переходить у інші суміжні спеціальності, то з такими випускниками зв'язок втрачається, і їх не запрошують до процесів удосконалення ОП. Загалом, відповідно до «Концепції внутрішнього забезпечення якості навчання і викладання НаУКМА» (<https://cutt.ly/2ljKNoQy>, с. 7-8) Центром кар'єри та працевлаштування проводяться опитування випускників щодо з'ясування позитивних та негативних рис випускника НаУКМА, а також щодо удосконалення ОП. З 2004 року була зареєстрована та з 2011 року почала свою активну діяльність громадська організація «Асоціація випускників НаУКМА» (<https://cutt.ly/aljMoKP>), яка спрямована на об'єднання випускників НаУКМА всіх років, їх інформаційну підтримку та надання допомоги власне НаУКМА, зокрема фінансової,

організаційної, політичної та інформаційної. Також передбачена стипендія від Асоціації для студентів будь-якої спеціальності (<https://cutt.ly/Wlj1caM>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Своєчасне реагування на виявлені недоліки в освітній діяльності реалізується за допомогою проведення Центром забезпечення якості освіти онлайн-опитувань студентів та викладачів. Так, показовим є здійснене комплексне соціологічне дослідження серед викладачів і працівників ЗВО «НаУКМА: сучасні виклики та перспективи розвитку», яке охоплює період грудень 2019 р. – березень 2020 р. (<https://cutt.ly/LllocR3>). У процесі дослідження було виявлено, що НаУКМА потребує удосконалення у таких аспектах як «рівень оплати співробітникам», «матеріально-технічне забезпечення», «перевантаженість викладачів» та ін. Зважаючи на результати опитувань, були висунуті внутрішні рекомендації щодо вдосконалення освітнього процесу, а саме: здійснювати незалежний аудит (фінансовий, управлінський, операційний та ІТ) під контролем Наглядової ради НаУКМА, запровадити систему КРІ (ключових показників ефективності) для усіх адміністративних посад; упроваджувати фінансову мотивацію та розвантаження викладачів та працівників. Також вважаємо за доцільне зауважити щодо здійснення контролю за реалізацією ОП, а саме контролю щодо оновлення навчально-методичних документів. Так, слід відстежувати додатковими підрозділами університету (наприклад, Центром забезпечення якості освіти та/або навчально-методичним центром) всі зміни навчально-методичних документів, що впроваджуються викладачами кафедр та гарантом, та за потреби надавати методичні поради щодо вдосконалення таких коректив. Під час встановлення карантинних обмежень в Україні НаУКМА перейшла у дистанційний формат надання освіти, уже наприкінці березня 2020 року було проведено «Опитування студентів та викладачів щодо дистанційного навчання в період карантину» (<https://cutt.ly/4ll2qfX>), результати якого допомогли виокремити слабкі сторони дистанційного формату та вчасно їх виправити. Так, було виявлено, що необхідним є створення спільного стратегічного плану розвитку дистанційного навчання, впровадження ефективної системи обліку дистанційних форм навчання (зважаючи на навантаження студентів та викладачів), забезпечення єдиної технічної платформи для викладання дисциплін. Під час візиту (у процесі перегляду матеріально-технічної бази) ми переконалися, що дистанційна освіта НаУКМА зазнала відповідних покращень і на сьогодні розвинена платформа DistEdu (<https://distedu.ukma.edu.ua/>, вхід до якої доступний студентам та викладачам) об'єднує всі дисципліни університету в єдину систему, з якою зручно працювати. Також основною платформою проведення дистанційних занять є Zoom, чим також задоволені викладачі та студенти.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП «Мова, література, компаративістика» зі спеціальності 035.01 Філологія (Українська мова та література) здійснюється вперше, тому зауваження та пропозиції від експертів зовнішнього забезпечення якості освіти відсутні.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Внутрішній контроль якості забезпечується роботою «Центру забезпечення якості освіти НаУКМА», який є головним у процесі моніторингу та своєчасного реагування на певні відхилення, а також співпрацює з Комітетом з якості Вченої Ради НаУКМА, навчально-методичним відділом, деканатами, відділом по роботі зі студентами, гарантми та викладачами кафедр, а також студентськими спільнотами. Забезпечення, контроль якості та управління нею регулює «Концепція внутрішнього забезпечення якості навчання і викладання» (<https://cutt.ly/9lzrlcT>), ухвалена від 22 лютого 2018 р. Також, як ми переконалися у процесі відео-зустрічей із студентами, викладачами, співробітниками та керівництвом НаУКМА, в університеті наявна злагоджена система забезпечення якості освіти, яку систематично вдосконалюють. Студенти запевнили, що їх звернення до викладачів, деканатів або інших структурних підрозділів не залишаються поза увагою, а дійсно надається відповідна допомога. Крім того слід звернути увагу на злагоджену роботу студентського самоврядування та їх представників-наставників (Бадді), що є найпершими помічниками та порадиниками для студентів у процесі навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Процес забезпечення якості освіти у НаУКМА являє собою налагоджену систему співпраці студентів, студентського самоврядування із викладачами, керівництвом та Центром забезпечення якості освіти. Головним чином ця співпраця відбувається через систематичні проведення онлайн-опитувань на окремому сайті, що дає змогу

студентам анонімно висловити свою думку, а Центру, у свою чергу, отримати об'єктивні результати. Позитивною практикою є процес обговорення результатів опитувань щодо освітнього середовища з метою виокремлення недоліків та пошуку шляхів щодо їх вирішення. Так, НаУКМА систематично здійснює внутрішній загальний контроль якості освіти. Цікавим є спосіб залучення студентського самоврядування до цих процесів, а саме надання можливості впливу студентам не тільки на процеси, що відбуваються в межах групи, а й на загальноуніверситетському рівні. Співпраця НаУКМА з роботодавцями та випускниками також налагоджена на відповідному рівні. Більшість роботодавців є випускниками НаУКМА й активно підтримують у фінансових, організаційних та інших сферах. Зауважимо, що цікавим та позитивним аспектом взаємодії є проведення щорічного "Ярмарку кар'єри" (незалежно від умов, що виникають у країні) за підтримки роботодавців з метою активної підтримки студентів та випускників у їх подальшій кар'єрі, а також об'єднання вже існуючих випускників за допомогою "Асоціації випускників НаУКМА". Хоча ця Асоціація є громадським об'єднанням, проте це ще раз підтверджує активну співпрацю НаУКМА із випускниками.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Найважна потужна структурована система забезпечення якості освіти оминає питання щодо процесів моніторингу та оновлення ОП; відповідальність за ці процеси покладена на викладачів кафедр та гаранта ОП. Рекомендуємо переглянути розподіл відповідальності за цими процесами, враховуючи роботу Центру забезпечення якості освіти та/або навчально-методичного відділу, що дасть змогу зменшити навантаження науково-педагогічних працівників та забезпечити об'єктивний моніторинг і контроль якості ОП. Позитивною практикою є залучення студентів до систематичних опитувань, проте рекомендуємо оприлюднювати всі результати опитувань (особливо ті, що стосуються дисциплін), а також безпосередньо залучати студентів до процесів обговорення питань, що висувуються на кафедральні засідання.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Найвність нормативних документів, активна співпраця учасників освітнього процесу щодо реалізації системи забезпечення якості освіти дають змогу констатувати, що загалом наведені факти відповідають вимогам критерію 8. Водночас необхідно переглянути навантаження науково-педагогічних працівників щодо їх функцій у цій системі та розподілити рівноправні обов'язки також і на відповідний Центр. Як було виявлено під час візиту, за декілька днів до початку акредитації відбулося засідання з приводу цього питання і вже почалася робота над вирішенням цього питання, що дає підстави вважати можливим вирішення даного зауваження упродовж року.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Головними нормативними документами НаУКМА, які регулюють освітній процес, права та обов'язки працівників, викладачів та здобувачів освіти є: «Статут НаУКМА» (<https://cutt.ly/alzp967>), «Правила внутрішнього розпорядку НаУКМА» (<https://cutt.ly/NlzaVcy>), «Положення про організацію освітнього процесу в НаУКМА» (<https://cutt.ly/nlzfHgH>), «Кодекс етики» (<https://cutt.ly/dlzaphw>), що є у вільному доступі на сайті у розділі «Нормативні документи НаУКМА та доступ до публічної інформації» (<https://cutt.ly/ZlxmYq8>). Зручним також є те, що цей розділ містить пошукову систему документів. Важливим нормативним документом для учасників освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності також є «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА» (<https://cutt.ly/klzcOIi>).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект ОП «Мова, література, компаративістика» за спеціальністю 035 Філологія (<https://cutt.ly/clzmDAz>) був оприлюднений на сайті НаУКМА у розділі «Громадське обговорення проектів освітніх програм» 16 грудня 2020 року, та був відкритий прийом пропозицій та зауважень до 22 грудня 2020 року на поштову адресу гаранта Семківа

Р.А. Зауважимо, що оприлюднення проєктів змін до ОП повинно бути не пізніше як за 1 місяць до їх розгляду, а також відсутні посилання на пропозиції, які були надані зовнішніми стейкхолдерами, що дає підстави зробити висновок про відсутність змін у новій редакції ОП.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Пошук на сайті інформації про ОП «Мова, література, компаративістика» є доволі зручним. У розділі «Освіта» переходимо на «Бакалаврські програми» та маємо перелік всіх програм, які дають можливість користувачеві перейти на відповідні інформаційні сторінки. Сторінка ОП «Мова, література, компаративістика» (<https://cutt.ly/plzWCtU>) містить всю необхідну інформацію про мету, характеристику ОП, працевлаштування та подальше навчання, ключові результати навчання та посилання на нормативні документи, а також доступний перелік дисциплін, що пропонуються для вивчення та відповідні посилання на інформацію про них. Проте слід зауважити, що подана інформація на сайті потребує перегляду та оновлення відповідно до нової редакції ОП. Додаткову інформацію про дисципліни студенти можуть ще отримати на сайті DistEdu, а також на сайті САЗ (Сервіс автоматичного запису на вибірковій дисципліні).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

На офіційному сайті НаУКМА представлена інформація про університет та його роботу, структурні підрозділи та освітні програми у достатньому обсязі для відвідувача, який прагне ознайомитися із діяльністю ЗВО. Опубліковані нормативні документи структуровані за категоріями; наявний зручний пошук документів. Для студентів та викладачів НаУКМА окремо впроваджено дистанційну платформу DistEdu, що дає змогу констатувати надання повної необхідної освітньої інформації всім учасникам процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

На сайті НаУКМА інформація про ОП «Мова, література, компаративістика» потребує перегляду та вдосконалення. Рекомендуємо оновити повну інформацію щодо ОП відповідно до чинної редакції. А також рекомендуємо звернути увагу на дотримання термінів опублікування проєктів змін до ОП, оскільки цей процес повинен бути не пізніше як за 1 місяць до розгляду, а також важливості опублікування таблиці пропозицій після закінчення громадського обговорення, оскільки так є підстави вважати, що обговорення не сталося й програма не має відповідних змін. Дисципліни, що пропонуються до вивчення, містять розгалужену інформацію, проте потребують оновлення щодо змістовності. Можливо, на головному сайті НаУКМА слід продублювати силабуси дисциплін, що оприлюднені на DistEdu з метою надання повного обсягу інформації не тільки студентам, а й іншим відвідувачам сайту ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Оприлюднена інформація на сайті НаУКМА підтверджує повноцінну роботу ЗВО, зокрема функціонування ОП «Мова, література, компаративістика», що відповідає вимогам критерію 9. Водночас потребує систематичного перегляду та оновлення інформації про ОП та дисципліни, що передбачені для вивчення.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Козлов Роман Анатолійович

Члени експертної групи

Сайковська Олена Юріївна

Щетиніна Діана Олександрівна